

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 23/2009 rd

Regeringens proposition om godkännande av ändringarna i 1979 års internationella konvention om efterspanings- och räddningstjänst till havs och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen, om anslutning till det internationella COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i underrättelsen om anslutning samt till lag om ändring av sjöräddningslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 oktober 2009 en proposition om godkännande av ändringarna i 1979 års internationella konvention om efterspanings- och räddningstjänst till havs och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen, om anslutning till det internationella COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i underrättelsen om anslutning samt till lag om ändring av sjöräddningslagen (RP 185/2009 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Anne Ihanus, inrikesministeriet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- justitieministeriet
- kommunikationsministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- miljöministeriet
- Finlands miljöcentral
- dataombudsmannens byrå
- Ålands landskapsregering
- Finlands Kommunförbund
- Sjärräddningssällskapet
- Rederierna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner de ändringar som gjordes i maj 2004 i 1979 års in-

ternationella konvention om efterspanings- och räddningstjänst till havs. Ändringarna trädde in-

ternationellt i kraft den 1 juli 2006. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionsändringarna som hör till området för lagstiftning.

Regeringen föreslår också att riksdagen godkänner Finlands anslutning till det internationella COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i underrättelsen om Finlands anslutning som hör till området för lagstiftning. Enligt förslaget ska gränsbevakningsväsendet svara för den nationella samordningen av frågor som hänför sig till COSPAS-SARSAT-satellitsystemet för efterspanings- och räddningstjänst.

Dessutom föreslås sjöräddningslagen bli ändrad. Syftet med ändringen är att förbättra sjöräddningstjänstens prestationsförutsättningar och förtydliga olika aktörers ställning.

Definitionen av begreppet sjöräddningstjänst preciseras i enlighet med Internationella sjöfartsorganisationens verksamhetsmodeller och gränsbevakningsväsendets ställning som ledande sjöräddningsmyndighet förtydligas. En uttrycklig bestämmelse om sjöräddningsmyndigheters samt övriga statliga myndigheters och aktörers skyldighet att utan ersättning delta i sjöräddning tas in i lagen. I det sammanhanget förtydligas även hälso- och sjukvårdsmyndigheters ställning inom sjöräddningstjänsten.

Kraven på sjöräddningens beredskap preciseras och gränsbevakningsväsendet får rätt att erhålla upplysningar även med tanke på sjöräddningstjänstens beredskapsplanering.

Dessutom föreslås det att staten ska betala ersättning för arbetsredskap, kläder och utrustning som förstörts eller förkommit vid en sjöräddningsuppgift till privatpersoner som på eget initiativ har deltagit i en räddningsuppgift.

I övrigt är de föreslagna ändringarna främst tekniska och beror på ändringar i myndigheternas uppgifter.

Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftning i ändringarna i 1979 års internationella konvention om efterspanings- och räddningstjänst till havs avses träda i kraft så snart som möjligt vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president.

Anslutningen till COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat träder i kraft trettio dagar från den dag då avtalets depositarie har tagit emot den undertecknade underrättelsen om anslutning. Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i underrättelsen om Finlands anslutning som hör till området för lagstiftning avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som underrättelsen om anslutning träder i kraft.

Lagen om ändring av sjöräddningslagen avses träda i kraft den 1 januari 2010.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Propositionen innehåller godkännande av ändringarna i en internationell konvention och av Finlands anslutning till det internationella COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat och förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i dessa som hör till området för lagstiftning samt förslag till ändring av sjöräddningslagen.

Anslutningen till COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat gör det lättare att positionsbestämma fartyg på vattenområden och förbättrar överlag den marina lägesbilden. Genom att ansluta sig till programmet som brukarstat får Finland inte bara direkt tillgång till information utan också möjlighet att vara med om att utveckla systemet. Meningen är att i en ikraftsättande-förordning utse gränsbevakningsväsendet till ansvarig myndighet i Finland för programmet och sjöräddningscentralen i Åbo till förbindelse-länk för mottagning av nödmeddelanden.

Regeringen föreslår ändringar i sjöräddningslagen som avser att förbättra sjöräddningstjänstens prestationsförutsättningar och förtydliga olika aktörers roller. Utskottet anser att lagförslaget tar tillräcklig hänsyn till skyddet av personuppgifter (14, 15 och 18 §). Men på det praktiska planet gäller det också att satsa på utbildning för och ledning av dem som deltar i sjöräddningsuppdrag och som i det sammanhanget hanterar personuppgifter. Anvisningarna måste vara adekvata, tydliga och begripliga.

Allt sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker att de ändringar som gjordes i maj 2004 i 1979 års internationella konvention om efterspanings- och räddningstjänst till havs godkänns, att Finlands anslutning till det internationella COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat godkänns och att lagförslag 1—3 godkänns utan ändringar.

Olika myndigheters medverkan i sjöräddning

Enligt propositionen kommer de föreslagna bestämmelserna inte att påverka ansvarsfördelningen mellan gränsbevakningsväsendet och social- och hälsovårdsmyndigheterna. Utskottet understryker att myndigheterna ska medverka i sjöräddningen i anslutning till och vid sidan av

sina egna uppgifter så att det inte föranleder ytterligare skyldigheter eller betydande merkostnader.

Ersättning av andra aktörers kostnader

I 21 § i sjöräddningslagen föreslås ingå bestämmelser om ersättning till personer som självmant deltar eller som förordnats att delta i en uppgift inom sjöräddningstjänsten. Utskottet menar att andra myndigheter, kommuner och övriga aktörer än gränsbevakningsväsendet som deltagit i större olyckor till havs bör få ersättning för extra kostnader genom en tilläggsbudget till statsbudgeten.

Förslag till beslut

Förvaltningsutskottet föreslår

att riksdagen godkänner ändringarna i den konvention som avses i propositionen,

att riksdagen godkänner Finlands anslutning till det internationella COSPAS-SARSAT-programmet som brukarstat och

att lagförslag 1—3 godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 4 december 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Juha Hakola /saml
Lasse Hautala /cent
Rakel Hiltunen /sd
Pietari Jääskeläinen /saf

Oiva Kaltiokumpu /cent
Valto Koski /sd
Outi Mäkelä /saml
Petri Pihlajaniemi /saml
Unto Valpas /vänst
ers. Veijo Puhjo /vänst
Satu Taiveaho /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.